

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА

UKRAINSKYI SHODENNIK

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEAnderson 4-0237 YHC: HEAnderson 5-8740

ПРЕЗИДЕНТ УЗАЛЕЖНЮЄ КАНДИДАТУРУ ВІД СТАНУ ЗДОРОВ'Я

ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН САМ РІШАТИМЕ ПРО СВОЮ КАНДИДАТУРУ; АЙЗЕНГАВЕР НОГО НЕ ВІДКИДАЄ І НІХТО НЕ СМІЄ ПОМУ ДОРАДЖУВАТИ, ЩОБ ЦЕ ЗРОБИВ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер заявив на пресовій конференції, що негалио зрезигнує, коли б побачив, що не зможе виконувати своїх обов'язків. Президент відповів на запит журналіста: "Я вже сказав, що якщо я не був переконаний в тому, що не зможу виконувати своїх обов'язків, то я не рішався б другий раз кандидувати і негалио зрезигнував би зі свого становища". Пізніше Президент висловив, що не думає про короткотривалу недугу, таку, як перстуда або інфлюєнца, тільки про основну органічну недугу. Айзенгавер ще раз заявив, що про справу поновлення кандидатури віце-президента Річарда М. Ніксона рішати сам віце-президент. Президент сказав, що просив віце-президента, щоб вирішив про справу і поінформував його про це. Політичний світ цікавиться справою віце-президента, який на випадок незділності президента автоматично об'являється на становище президента. Делі республіканської політики піддавали думку Айзенгаверові, щоб взяв собі на віце-президента когось іншого, а не Ніксона, який не має підтримки всіх республіканців. Інший кандидат на віце-президента, на виборчому списку притягнув би більшу скількість виборців, які голосували б за республіканців. Але голова Республіканського Крайового Комітету Льюард В. Голл виступав проти цього плану деяких республіканців і твердив, що Айзенгавер і Ніксон будуть атракцією під час виборів і переможе демократи. Проти Ніксона, на думку Голла, виступають демократичні ліберали, які не можуть забути Ніксові протикомуністичної кампанії в зв'язку з аферою Гюса. Президент рішуче заявив, що це неправда, що він плянує не брати Ніксона на кандидата на віце-президента. Айзенгавер заперечив і те, що деякі політики приходять до нього з просябою, щоб не брав Ніксона на віце-президента. "Об'являю вам, казав Президент, що коли б хотів був такий зухвалість і прийшов до мене з домаганням, щоб я покинув віце-президента Ніксона, то тоді був би великий шум коло мого бора, якого я ніщо не чути", бо я постійно хвалю віце-президента". Президент заявив, що сказав віце-президентові Ніксові таке: "Вірю, що він є одним із майбутніх людей Республіканської партії. Ви є молодий, енергійний, здоровий і точно повінформований про діяльність уряду". Президент заявив журналістам, що віце-президент відіграв тим самим політичним засадам, згідно з якими діє і він сам. Тому він сам має рішати про свою майбутню політичну кар'єру. Дехто гадає, що Ніксон буде кандидатом на президента в 1960 році, коли Айзенгавер

не буде вже кандидувати. До цього мало випадків, щоб віце-президент, який впродовж двох каденцій займав становище, був успішним кандидатом на президента. Тому гадають, що Ніксон вдовольниться становищем члена кабінету Айзенгавера і не буде кандидувати на віце-президента. Сам Ніксон заявив журналістам, що не складає жадної заяви в справі своєї кандидатури на пост віце-президента. Демократичний кандидат на віце-президента в 1952 р. сенатор Джан Дж. Спарксман

Республіканські жінки оваційно вітають Ніксона

Вашингтон. — Республіканські жінки на своїх зборах у столиці оваційно вітали віце-президента Річарда М. Ніксона, який промовляв на цих зборах і заявив, що "наш найвищий провідник і наш осяг — це найкраща заповідь, що республіканці матимуть ще більшу виборчу перемогу в цьому році, як це було в 1952 році. На першому місці — найславніший провідник (Айзенгавер), — казав Ніксон, — яко-

Міні проти американської допомоги Тітові

Нью-Йорк, Н. Й. — Голова Американської Федерації Праці — Конгресу Індустріальних Організацій Джордж Міні, промовляючи на прийнятті Лонглендського університету в готелі "Валдорф-Асторія", заявив проти того, щоб ЗДА допомагали Югославії. Останні потягнення комуністичного режиму маршала Тіта — сказав Міні — є такого роду, що ЗДА не повинні бути б допомогати Югославії. Міні не подобається, що югославські профспі-

Командант Американського Леґіону проти ЮНЕСКО

Вашингтон. — Крайовий командант Американського Леґіону Дж. Адінгтон Вагнер знімався на Підкомісії Закордонних Справ в Палаті Репрезентантів і домагався, щоб Конгрес перевів слідство в справі Виховної, Науково-Культурної Організації при Об'єднаних Націях (ЮНЕСКО). Вагнер твердив, що ЮНЕСКО утворюється з такими американцями, які були лівих поглядів, належали до підірваних організацій, були комуністами і нелояльними до цієї країни. Вагнер сказав, що Американський Леґіон вважає ЮНЕСКО за "пристаїще всіх тих, яких лояльність до ЗДА сильно скомпромітована вислідком демонстраційних символів для комуністичних цілей і світового уряду". Командант АЛ виступив і проти того, що ЮНЕСКО впливає на американських студентів в дусі світової громадянства і світового уряду.

До 1 лютого прибуло до ЗДА тільки 68,000 нових імігрантів-втікачів

Вашингтон. — Заступник адміністратора іміграційної програми П. Дж. Гереті в своєму звіті про здійснення іміграційного закону 1953 року повідомляє, що до 1-го лютого цього року прибуло

В РОКОВИНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

1814 — 9/10 березня — 1861

А всім нам вквіт на землі Сидомисліє полей І братолюбіє полей!

З Шевченкових "Молитов"

Погруддя Шевченка — фрагмент проєкту пам'ятника роботи скульптора А. Страхова

ПРЕЗИДЕНТ ПРО ПОШИРЕННЯ ХОЛОДНОЇ ВІЙНИ

СТВЕРДЖУЄ, ЩО ЗМЕНИЛИСЬ НЕБЕЗПЕКА НОВОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ. — ЗАКЛИКАЄ ОБ'ЄДНАНІ НАЦІ ЗАПНЯТИСЬ НЕГАЙНО СПРАВОЮ ЗАМИРЕННЯ НА СЕРЕДНЬОМУ СХОДІ. — ВДОВОЛЕННИЙ РЕАКЦІЄЮ СОВЕТІВ НА ПОГО ОСТАННЬОГО ЛИСТА ДО БУЛГАНІНА В СПРАВІ РОЗЗЕРБОСНІ

Вашингтон. — "Думаю, що світ освідомлює собі факт, що глобальна війна сама по собі не до подумання, — слово, що ним часто зловживано в минулому", — заявив президент Айзенгавер на своїй останній пресовій конференції в середу 7 березня. Але водночас він ствердив, що "той неспівний мир, що його часто називається холодною війною" прийматиме такий розвиток, що та холодна війна "дуже поширюється". Президент, піддаючи в сумнів актуальність небезпеки великої війни, признав, що в різних частинах світу існують загрози можливості вибуху "обмежених воєн", порівнюючи їх з "бачілочками пороку". Президент уважав, що моральні, етичні цінності в логічній і етичній закордонній політиці можуть інколи більше спри-

А всім нам вквіт на землі Сидомисліє полей І братолюбіє полей!

З Шевченкових "Молитов"

Погруддя Шевченка — фрагмент проєкту пам'ятника роботи скульптора А. Страхова

Йорданія шукає злагоди з Англією

Амман, Йорданія. — Йорданський політичний кола не припускає, що димісіювання англійського команданта Арабського Леґіону, ген. Глобба, викличе в Йорданії таку бурю і загрозило існуванню цього Йордансько-англійського союзу — заявляють закордонні обсерватори в Йорданській столиці. Тому, мовляв, король Гусейн просив колишнього англійського посла в Йорданії, Алекса Кіркбрайда, який випадково приїхав був в цих днях до Амману за матеріалами до своєї археологічної студії, щоб він негайно поїхав до Лондону та представив англійському уряду бажання Йорданії зберегти й надати добрі з нею вза-

Іден перестерігає Єгипет перед подвійною грою

Лондон. — Англійський прем'єр Антоні Іден перестерігає Єгипет, що не можна за-пняти Захід, що хочеться жити з ним у приязні, та водночас робити у відношенні до Заходу ворожі акти. Іден звинувачує того звороту під адресою Єгипту в бурхливій парламентарній дебаті, під час якої соціалістична опозиція гостро атакувала теперішній уряд за його невдачі на Близькому й Середньому Сході. До цієї критики прилучилися були також поважні члени консервативної партії, які протестували голо-сували в обороні уряду. Та-ким чином уряд Антона Іде-на в голосуванні дістав во-тум довіри 312 голосами про-

ти 252. Опозиція домагалася, щоб зайняти відважніше становище супроти Єгипту, Сауді Аравії і Сирії та звернути свою господарську й політичну підтримку в сторону Іраку й Ірану. Опозиція і частина консервативів вважають, що нема потреби за-бігати приязні в Йорданії, коли вона хоче затіснити свої вза-зми з "неутралістами" в арабському світі. Прем'єр Іден — пишуть пресові коментатори — не має багато аргументів у свою користь, бо ЗДА будим відмовились приступити до Вагдадського пакту. Опозиція закидала Іде-нові, що загальні його останні відвідання в Вашингтоні скінчилися для Англії не-уважкою.

Шведи вважають відвідання Булганіна і Хрущова загрозовими для скандинавської єдності

Стокгольм (Швеція). — Громадська опінія, зокрема шведські часописи сталяються дуже негативно до заповідження відвідання Булганіна і Хрущова у Швеції. В часописі, що держав побували вже останніми місяцями в Москві. В середу 7 березня — прем'єр Швеції Т. Ерландер і шведський міністер закордонних справ Остен Уддін промовляли в парламенті, але у своїх промовах вони не згадали — мабуть з огляду на критичні настрої серед шведів — ні словом про шведсько-совєтські вза-зми і про відвідання Хрущова і Булганіна під час відвідання шведської держави.

Пакістан дістане підтримку в своїх кордонних спорах

Карачі, Пакістан. — Три за-хідні великодержави обіцяли Пакістанові підтримати його становище однак у спорі з Індією за Кашмір, як у спорі з Афганістаном за провінцію племені патанів. Такі вісті по-явилися в місцевій і міжнародній пресі про вислїд тайних нарад 8-ми міністрів закордонних справ блоку СЕАТО (Південно-Східного Азійського Оборонного пакту) мас-бути з'ясоване в офіційному комунікаті, який по'явиться після закінчення конференції.

В СВІТІ

● Адміністраційні порядки в армії стали предметом гострої критики в англійському парламенті. Стверджено, м. ін. що на майдані були касерен однієї з піхвових частин довший час стояла величезна купа вугілля під голим небом і воєни, щоб не шпортиватися об неї вночі, по-милували її наболю. Уже під час дебатів в парламенті, щоб запо-бігти новій бурі, військова ад-міністрація випродала 12 мільо-нів вухалів, що їх магазини-вала кімната.

● Етна на Сицилії (висота 10,742 стопи), що з усіх вулка-нів у світі має, мабуть, найбіль-ше число людських жертв на своїй совісті, бо коло одного мільйона осіб, — почала знову діяти. Для спливаючої лави про-понувано на узбіччї гори рови, щоб захистити найбільше місто Зафферана з 5,000 мешканців. Етна має тепер 7 кратерів. Вулканологічний Інститут в Катанії, за 20 миль від Етні, не виключає, — що треба буде ева-куювати населення з цілої око-лиці.

● Журнал "Проблеми Історії", що виходить в Москві, в окре-мі статті закинув Троцькому ли-ше "ідеологічний конфлікт" із Леніном, не живши під його

В АМЕРИЦІ

● Комісія Вадарда у Палаті Репрезентантів ухвалила, що Комісія Північної Служби має дозволити федеральним уря-дам заступувати урядовців, які мають понад 70 років жит-тя, якщо вони здорові і хочуть далі працювати. Цю комісію очолює 77-річний конгресмен Кларенс Келен.

● Представник спілки залізничників заявив, що за остан-ніх п'ять років 200,000 заліз-ничників утратили працю вна-слідок запровадження на заліз-ницях різного роду технічних удосконалень.

● Республіканський сенатор із Нью-Йорку, Ірвінг М. Айєс, вів законопроект, згідно з яким жінки мали б діставати рівну з чоловіками п'ятаву за ту саму працю.

● Асистент президента Ай-зенгавера в справах роззброєн-ня, Гарольд Е. Стасен, промов-ляючи в Нью-Йорку з нагоди свого відзначення за заслуги в справі світового миру, сказав, що одна модерна ескадрилья лі-таків може вчинити більше зни-щення, ніж всі літаки по обох

АРАБСЬКА "ВЕЛИКА ТРИПКА" КОНФЕРЕНС В КАІРО

Провідники арабських держав — президент Сирії Шукрі ель-Куаллі, король Сауді Аравії Ібн Сауд та прем'єр Єгипту Гамаль Абдель Насер нараджуються в палаці Кубба у Каїро над майбутнім Йордану і справою спільної оборони проти Ізраїлю.

Провідники арабських держав — президент Сирії Шукрі ель-Куаллі, король Сауді Аравії Ібн Сауд та прем'єр Єгипту Гамаль Абдель Насер нараджуються в палаці Кубба у Каїро над майбутнім Йордану і справою спільної оборони проти Ізраїлю.

Адреса

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEAnderson 4-0237 YHC: HEAnderson 5-8740

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОРОК УКРАЇНСЬКОЇ ВОЛІ

Як до тепла вліті і холоду взимі, як до хліба щоденного, так звикли ми, українці, відзначати в березні кожного року Шевченкові роковини, цитувати його слова і покликатися на них. Бо, як без повітря і хліба не можуть жити люди, так і без Шевченка годі було б уявити собі український наріз, оформлений у модерну націю, свідомий своєї ролі в минулому і свого призначення в майбутньому.

Тарас Шевченко — пророк України та української волі у вселюдському значенні. Не було і немає української проблеми, навіть у найбільш запалити загальної ситуації, на яку не можна було б знайти готової відповіді та єдиноправильної розв'язки у Шевченковій творчості. Шевченкові думки стали для нас — калужі словами Куліша — «воістину гуком воскресної труби архангела», під гомін якої «по-людські мислили мудрість засвітили над нашими чолами». Шевченкові пісні були й залишилися для українського народу «об'явленням з неба», пророком закликом, «голосом і правди», як Господа слово». Для всіх українських поколінь залишається тільки «вчитись так, як треба», тієї правди, її слухати, за нею йти і її здійснювати.

Як же інколи виглядали б ми і наша праця, як інколи виглядала б українська доля, якби ми, в обставинах шмиргального Шевченка, «праведного закону Вашингтона», пам'ятали про Шевченкові слова, слухали їх і згідно з ними поступали? Тоді б ми не «шукали б на чужому полі того, чого немає і на нбї», не сумнівалися б, що тільки «вражю, злою кров'ю» можна «волю окропити» і не «стали б на волі», але «любили б свою Україну во всім часі», «об'явили б найменшого брата» і «миром, громадою обух стали».

Живемо в складних внутрішніх і зовнішніх обставинах. Шукаємо відповіді і розв'язки на численні проблеми, і не знаходимо їх. Замість проповіданого Шевченком «братолюб'я і єдиномислія», між нами все ще розбрат, ми часто навіть в одній малій громаді не можемо спомігнутися на таке «єдиномисліє», щоб бодрі під його знаком вшанувати пам'ять Шевченка. А втім оте «братолюб'я і єдиномисліє» — це єдине те, що на потребу в нашому внутрішньому житті.

Проблеми нашої зовнішньої політики обертаються тепер навколо злощасного неперершенства, всьляких підсвоєних нам кон'юнктуральних спекуляцій та половинчатих розв'язок і рецент на українське визволення. А ми, як ті «незрячі грецької», часто плутаємось між всьлякими концепціями та шукаємо наважання якоїсь іншої правди, хоч ту нашу правду, яку, як сонце, поставив нам Шевченко перед очі сто років тому.

У Шевченкових часах також були актуальні об'єднання і федерації. Кирило-Медовський братчиків, до яких належав Шевченко, снували шляхетні мрії про «слов'янське об'єднання з повною самоуправою у внутрішньому ладі», бачили волю і щастя України в спільній боротьбі проти кріпацтва, бо ж «іх було можливо, щоб тоді наші Україна була кріваді від слов'янських братів» — зачитував реторично на одному зібранні братчиків Микола Костомарів. А другий братчик, Василь Білозерський, навіть сумнівався, чи окреме існування України взагалі можливе і чи Україна, якби була незалежна, «не знала б ще сумнішої долі і ще більшого лиха».

Як же виразно і ясно поставив цю справу Шевченко. Для нього «дасте Україна, і розвіє туману неволі, світ правди засвітить і поможуться на волі невольничі діти» тільки тоді, коли розвільниться «церква-домовина, де Богдан молився, щоб москаль добром і лихом з козаком ділився», коли Україна звільниться від усякої спільки з своїм одвічним гнобителем — Москвою. Тільки тоді можна буде без шкоди і ризику снувати мрії про «спільну долю» і «спільні цілі», бо тільки вільні й рівні можуть бути братами, але ніколи не буде братом гнобителю для гнобленого.

Це вже лежить у людській природі таке, що «як три-вога — то до Бога», що людина пригадує собі свого Творця і Спасителя в усій його величч, правді і доброті пошитою тоді, як опиниться в найбільшій загрозі. І чи не було б добре та логічно, щоб українці, як спільно, пригадали собі свого національного Пророка в це «врем'я люте», в цей час найбільшої тривоги та загрози, і відкрили свої очі й свої серця на виявлені ним істини, бо в них єдино вони можуть знайти свій національний рятуюнок.

Шевченкові роковини, зокрема, пригадують нам ці наші національні істини. Нехай же в ці Шевченкові дні його «Кобзар» не припадає пороком, а його пророчі слова нехай стануть для нас життєвою мудрістю і життєвим дороговказом, що веде просто до волі і щастя на цій землі.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК (УВАН)

ШЕВЧЕНКО

Річник 5.

(3)

ЮРІЙ СЛАСТІОН

ОПАНАС СЛАСТІОН — ПЕРШІЙ ІЛЮСТРАТОР ШЕВЧЕНКА

Вдома панувала суто українська атмосфера. Батьки не могли забути рідних місць, їх згадки про Україну були овіяні ліризмом та ідеалізацією. Мати знала старі пісні, і малий Афанасій запам'ятав їх на все життя. Ще більше його цікавило до України підірвалася гостини дядька Григорія, що іноді знов ходив на заробіток і заходив одвідати брата з родиною, приносячи з собою аромат тодішньої, що не баченої, але вже вимріяної Батьківщини, що ним були його розповіді про рідні місця, кривих, старовину та свої мандрівки. В родині зберігалося декілька старих похованих рисунків, що їх зробив з дядька Афанасій вже старшим підлітком, бо зроблені вони були вже досить вправно: дядько — високий, ставний, старшого віку чоловік міцної будови, обличчям, що виявляло фамільну схожість з Афанасієм, з довгими вусами, у старовинному повсякденному брилі, вишитій сорочці, жупані, підперезанім червоним поясом і накинутій довгій краваті, у вибраних штанах і чоботях, — він всім своїм виглядом показує, як виглядала та правдива Україна.

Пізнавши деякі з тих пісень, напр. «Про Калынінського», записав від нього М. Лисенко, і вони ввійшли в його збірники.

МІЖ КАПІТОЛЕМ І БІЛИМ ДОМОМ...

ЧЕРВОНІЙ КИЛИМ ДЛЯ ГРОНКИ

Вашингтон. — Державна візита італійського президента Джованні Гронкі була першою цього року в повному стилі і з повним офіційним церемоніалом. Недаремно візита Ідена мала, можливо, більше політичне значення, ніж була конкретна і при тому Іден, як прем'єр, мав більш уповноваження практичного характеру, аніж мав Гронкі, як президент. Все ж таки візита Гронкі не могла не мати деякого політичного інтересу. Гронкі — старий професійний політик, і тому напевно не міг вважати так легко в позицію чистої «безправної» репрезентації. Крім того, це перші відвідини італійського президента, відколи Італія стала республікою, і, нарешті, як відомо, цей президент — сам християнський демократ — хилився (в ту-тешньому Прессовому Клубі сказали: «як вежа з Пізи») до ширшої кооперації з лівими партіями. Але офіційно державна візита Гронкі — це репрезентація. Приїхав він з дружиною, так, як і його міністер закордонних справ Мартіно, а це вже надалі іншого характеру хоч би з погляду дипломатичного церемоніалу.

Цей церемоніал почався квітами на Вашингтонському лотосі, де Ніксони вітали гостей. Гість, як голова держави, дістав гарматний салют із 21 стрілу: була й почесна сторожа й дефіляда, як звичайно, оголошувалася ситуація великого автопарку з товпою фото- і кінорепортерів. Традиційний шлях з лотоса до Вілого Дому — через Арлінгтонський меморіал Бріндж, Конститушен свіно та Пенсильвані сьню — був прикрашений прапорами ЗДА, Італії та Дистрикту. Військові відділи в білих рукавичках і гамашах струнчилися обабіч вулиці, а мотоциклеві поліція журавлиним ключем вела перед походом. Була й традиційна трибуна біля старої ратуші, де комісари Дистрикту вручили гостеві ключі від міста.

Президент Гронкі, в 67-му році життя, нагадує іншого ставлення Італії — баритона Енріко Піна, тільки може він поновити на ліді; в нього добрий дипломатичний актив у виді живої і присмої повни. Сенйора Гронкі значно молодша, бронзоволоса красауна (всі жінки дипломатів — «дипломатичні красауни»), теж здобула собі тут епітет «чармінг».

Як звичайно, першою зустріччю в програмі була зустріч у Вілому Домі. Обидва президенти відбули «сердечну й інтересну виміну думок» (хто в цьому сумнівається?) і обмінялись дарунками. Айзенгавер дістав бронзову копію славного дискобола, а Гронкі — кришталеву чашу із вирізьбленим на ній індіанцем з лютююю муру. Президенти і їхні дружини мали описіє ще другу зустріч, поки гості залишили столицю. Суто політичним був виступ през. Гронкі перед злученою сесією Конгресу (не мусів він, як Іден, промовляти окремо до обох палат, то й не буде дипломатичних нарікань з того приводу). Гронкі був головою італійського парламенту впродовж 9 років, а тоді спікер Сем Рейберн, що

ЖАЛІ І ПРЕТЕНСІЇ ФРАНЦІЇ

З-посеред кількох політичних подій мин. тижня, не останнє місце займає виступ французького міністра закордонних справ Крістіана Піно в п'ятницю 2 березня ц. р. перед Товариством англо-американської преси у Парижі — з гострою критикою, хоч у ввічливих словах, Англії й Америки, за їх закордонну політику, незгідну, за словами Піно, з союзницею Францією. Самий факт, що французький міністер закордонних справ виступає публічно з явними докорами на адресу двох найбільших західних великодержав, двох найбільших своїх союзниць, той факт, що офіційний речник Франції стверджує перед ділим світом брак повної згоди серед «великої трійки», — мусів викликати сенсацію. Коли у всьому вільному світі виринує глибокий сумнів, чи це в інтересі самої Франції так якразово демонструвати внутрішні дисонанси серед західних альянтів, то для чудови промова Піно була чудовим пропагандистним дарунком.

Конкретно мова йде про тісну господарську і культурну співпрацю між країнами Заходу, а не тільки військову співпрацю. Піно звернув увагу на той самий пункт, що його затронував уже й італійський президент Гронкі в своєму виступі перед американським Конгресом: не можна на легковажність вважати, що його робить «совєтська мірова офензива» серед сітної публіки, яка, слухаючи обієднані, але верті і настрівні, совєтські слова про мир, співпрацю, господарську допомогу і роззброєння, не радо слухає постійні західні твердження про конєчність військової оборони, нові військові пакти, винаходи, довери. Піно, як соціаліст, безумовно добре алас настрої французького робітництва і того дрібного міщанства, яке, даючи віру комуністичним гаслам, віддає як також свої буквально мільйонні голоси. І тому ні у Вашингтоні, ні в Лондоні ані на мить не сумнівались, що свідомою інтенцією виступу Піно, рутинова-

м'яний білий капелюх з пер і перелирку з лагідно-смілого хутра мінка. «Саленті сат», тобто хто на тому розуміється, той знає, що було не чудове. Я ж відписав цей опис від репортерів, «соціальних сторінок», на брократів і тафтах не надто розуміюся, а слава маестра Нобераско досі до мене не дійшла.

Ці два прийняття були кульмінаційними точками то-вариських заангажованих ви-сиків гостей. Попри все це вони виявили велике зацікавлення і культурним життям столиці, і доволі часу при-святили оглядним міста. Бу-ли, м. ін. в славній Конгрес-ській Вібіліотеці, а найдовше зупинились в Національній Галерії Мистецтв. Певно, як італійці, мистецтво було їм рідним.

Минуло чотири дні в столиці, але панство Гронкі роз-глядувало відвідини в ціл-у країні на два тижні. Решта призначена на те, як самі во-ни признали, щоб пізнати «правду Америку». Тому й поїхали далеко від Вашинг-тону.

Французький міністер закордонних справ Крістіан Піно, який виступав перед Товариством англо-американської преси у Парижі, висловив глибоку розчарованість у відношенні до політики Англії та Америки, які, за його словами, не виконують своїх зобов'язань перед Францією. Він також висловив розчарованість у відношенні до політики США, які, за його словами, не виконують своїх зобов'язань перед Францією. Він також висловив розчарованість у відношенні до політики СРСР, які, за його словами, не виконують своїх зобов'язань перед Францією.

БЕРЕЗЕНЬ

Линуть широкі акорди на-ших бандур. Слова і мелодія маршу чіткіше відтворюють березня. Дні, повні гаря-чого змісту і чини.

Пригадалось...

...На одному з засідань Головної Референтури Жіно-чої Січі — пані командантка радіо і урочисто проголоси-ла, що, нарешті, вже є для нас домівка. Своя власна до-мівка, яку адалось хоч і з ве-ликими труднощами дістати для нас. Саме тоді ми вже розробляли план інструктор-ського курсу для січовичок, і якраз брак власного примі-щення був перешкодою для можливості почати курс. За-раз же, на другий ранок ми вже почали інтенсивно при-водити в порядок стару хати-ну і рівнобіжно з тим розпо-чали підготовку і організа-ційну роботу для реалізації нашого першого інструктор-ського курсу. Теж повною парю йшла організація но-вих Відділів по містах і се-лах, які часто-густо організу-валися самі з власної ініці-ативи.

Ремонт хатини наближався до кінця. І ось вся вона за-повнилась молодими завзяти-ми істотами з усіх околиць Карпатських гір. І... заки-піло.

Курс почався святоточним відкриттям, на якому були присутні: командант ОНОКС (Організація Народної Обо-рони Карпатська Січ), всі лектори і в повному складі Управа Головної Референту-ри Жіночої Січі. Були виго-лошені промови, привітання, побажання, програма курсу та завдання січовичок. Потім — спільна трапеза і вільна гутірка. Вже наступного дня зранку — молитва і строго розплановане життя та нау-ка. Програма курсу, затвер-джена ОНОКС — була напів-військова, життя в інтернаті — дисципліноване. І це жит-тя — повне самооператів і ро-боти для розбудови та за-кріплення ося цього рідного за-кутка нашої великої Бать-ківщини, повне віри і тво-рчості наслідки — нестримно ле-тіло вперед до назрівачих «вітових подій». Диват зголо-силось на перший курс стіль-ки, що вирішено зараз же по-закінченні першого — ор-ганізувати наступні.

...19 лютого Хуст був пе-реповнений людом з усієї Срібної Землі. Січовичи вже з самого ранку вишкувались з прапорами по відділах на площі перед Командантурою

стабільності влади, коли б соціально-економічні відно-сини й духовна атмосфера у ній не привели були до ку-шаріозного явища — 5 мільй-онів комуністичних голосів у парламентських виборах, то й Америка і Англія напевне рахувалися б більше з голо-зом Франції при устійованні політики на Середньому Сході чи в будь-якій іншій частині глобу. І тоді й Фран-ція не підозрівала б З'єдне-ні Держави в тому, що вони «волюють» союз з Західною Німеччиною, як із нею і ста-влять тепліше до німецьких, тк до французьких актуаль-них болячок. І тоді й світла традиція американсько-фран-цузького союзу і приязні від-чів, коли Америка боролася за свою державність, не бу-ла б затьмарювана актуаль-ними дисонансами.

ОНОКС. Наш Відділ стояв поруч. Всі були уніформовані. Був це незабутий день вели-кого Звигу, і був він вщерть наповнений беззагого вірою, рішучістю, відвагою і гото-вістю — виконати все для Ней, для Батьківщини.

Тоді і день був напіввесня-ний. Такій, як і наші істоти — з буйним вітром, що налі-тав з усіх боків і доніс до прапорам. Розвірані, пошма-товані ним «хари сини» час від часу мокрий сніг, а сні-пуче, ласкаве сонце сміялось усюди, де тільки могло за-глянути. Чітко і пружно від-бивали крок по мокрому, давньому бруку січовики і січовички. Урочисто і струн-ко проходили відділи попрі-бальком Січової Гостиниці, з якого приймали парад у Го-ловна Командантура ОНОКС і генерал Курманович. Лопоті-ли рідні прапори в лютне-вому, надівому теплом вітрі, і широко неслись мелодії на-ших пісень.

Пшли попрі Січову Гостини-цю, навколо Владної Будови, а потім на площу коло Січової Гостиниці — і генерал казав слово-привіт. Ні одне слово не загубилось. Слухали, як один, і переки-лювалися «з усіх гулей» вирвалось на закінчення: «Слава!» А «м'який сніг па-дав на плечі, снівав в облич-чя, скочувався з дахів про-зорими, швидкими краплина-ми. І сонце сміялось в на-ложах. Цей день був повний сильного лету. І ми розходи-лись, перейняті словами ге-нерала, словами наших ко-мандантів, наших лекторів. З неухильними постановами — будувати і рости. Крипнути. Ми ж бо вірили, що це по-чаток великого!

Але не пройшло і місяця, бо вже дев'ятого березня — почалося.

Саме готувалися до ще більшого, с л і п учо-світлого: до дні проголошення само-стійності Карпатської Укра-їни. Це мало відбутися 15-го березня.

Срібна Земля не встигла розправити вільні крила і відхнути на повні груди. В день «проголошення» П само-стійності вже ревіли ворожі гармати. Несамовито ревіли, захлинаючись лютюю, бо ж наймолодша тоді в світі і та-ка маленька держава, відва-жилася ставити спротив. Іти, фактично, голіруч проти ре-гулярної, модерно озброєної армії!

Спротив був ворогом зма-маний. Диро, в мукх прока-товано хлопців, що випадно-во потрапили в полон. Не за-ломившись, перенесли зу-сичання і муки — дітвара.

Срібна Земля, як і вся на-ша Україна — зміцніла ви-звольні змагання нашого на-роду, поглибляла їх зміст. І знову своїм чином ствердила невгнуту волю нашого на-роду — змагатися до остаточ-ного, переможного кінця!

Срібна Земля не здалася, як не здалася і вся Україна! Вона не припинила той не-рівний, лютій бій, що його почали віддані своїй Батьків-щині Карпатські Січовичи 1939 року.

...«Билих хлопці Хустови на славу — полягли в нерів-ному бою, за свою омріяну Державу, січову волючку свою».

В місяці березні, не маючи змоги покласти свіжі, запаш-ні квіти на Іхню могилу — згадаймо Іх світлий чин!

Ніна М.

БЕЗСМЕРТІ

Могутній дуб у далінні зростає над кручею віками, гіллям розкидистим дзвеніє як сталь, розповіданий вітрами. В мороз, у спеку, у туман, той дуб погордий, незборний, земною, весною любовний, стоїть над прірвою — титан!

Гора велична над рікою здіймалася в небо, мов стіна, не раз омивалася грозою, з громами радилася вона. На тіх горі ввечірню пору ладилася сонце, ріки пили; що сонце криваріти — не міг ніхто зійти на тую гору.

Шодня орел злітав у висі, під сонцем крила золотились; як він проносився колись — услід захоплено дивились, були й другі, що від зла, мов змії, з палящих шипів, пускали в синій калені стріли — та не підби ніхто орла.

Батькам Шевченку був розрада, як дуб над горем він стоїв, як пламеним як сонце-права, орлом над лісистою злітав. Безсмертний той співець.

Говодили, хто підняв завжди в бою, як прапор, волющості, зорю, — того шанують всі народи.

Так вічна ж пам'ять кобзарю! МИКОЛА ЦІПАК

Він розумівся практично на
гравірованню і цікавився
різьбарством та архітектурою

